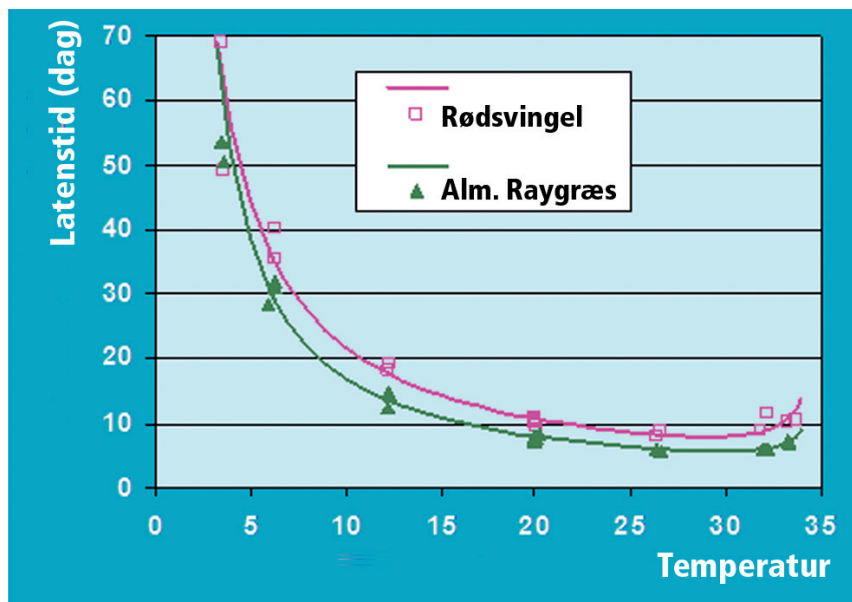


Oregon: Risikomodel afgør behov for bekæmpelse af sortrust



Figur 1. Sammenhæng mellem temperatur og latenstid i rajgræs og strandsvingel. Latenstid = tid fra smitten sker til symptomer ses
Kilde: Bill Pfender, Oregon

Latenstid om sommeren er ca. på otte dage. De vækstforhold, som indgår i deres risikomodel, vil ofte kunne forekomme under danske forhold (nattefugt og morgendug).

Svampebehandlinger

Erfaringer fra Oregon er, at 1.års marker har størst behov for intensiv behandling med svampemidler. 3-4 svampebehandlinger er ikke ualmindeligt i 1.års marker. Ældre planter er mere robuste over for angreb og sprøjtes mindre. Derfor anbefales aldrig svampebehandlinger i efteråret, heller ikke i etableringsåret.

Forsøg i Oregon har vist, at strobilurinet Amistar havde en bedre kurativ effekt end Tilt til bekæmpelse af sortrustangreb, der blev behandlet i latenstiden.

Besøget i Oregon har sat forskelle mellem deres og vores klimabetingelser i relief. Det gav anledning til at stille nogle nye spørgsmål, som bør indgå i igangværende og kommende projekter. Herunder: Hvorfra kommer smitten i Danmark? Kan vi f.eks. finde sortrust i regnvandsprøver og hermed forudsige angreb? Hvilke udbytteeffekter har sortrustangreb sent på vækstsæsonen? Hvordan virker vores nyere svampemidler på sortrust?

Bekæmpelse afgøres af overvintring af sporer samt fund af sortrust



Forskerne

- ✉ Lise N. Jørgensen, seniorforsker, Aarhus Universitet
- ✉ Ghita C. Nielsen, landskonsulent, Videncentret, Skejby



I Oregon i USA har dr. Bill Pfender udviklet en model, som kan hjælpe med at afgøre, om der er bekæmpelsesbehov mod svampe eller ej.

Modellen er opdelt i to dele.

1. En overvintringsmodel beregner ud fra markbedømmelser i efteråret og temperaturen i løbet af vinteren, om det er sandsynligt, at der er stort eller lavt smittetryk i foråret.

2. En risikomodel i sæsonen. I foråret anvendes en risikomodel, som tager udgangspunkt i, hvor meget rust man finder i foråret. Modellen bygger på, at sporerne

kun kan spire i mørke, i kontakt med fugt og temperaturer over 2-3 grader C. Selve indtrængningen i planten kræver minimum to timer med både lys og fugtighed på bladene, hvilket forekommer almindeligt nogle timer efter dagdrys med dug. Nattetemperaturer på 5-10 grader C i kombination med bladfugt regnes som værende ideelt for angreb. Modellen summerer værdier for hver halve time.

Figuren viser sammenhængen mellem temperaturen og hvor hurtig, svampen er til at gennemleve en livscyklus.



Sortrust på blade af rajgræs. Erfaringen fra Oregon er at 1. årsmarker har størst behov for bekæmpelse.



Sortrust i Oregon

- ✉ Strobilurinet Amistar har i Oregon vist bedre kurativ effekt end Tilt til bekæmpelse af sortrustangreb behandlet i latenstiden.
- ✉ Erfaringer fra Oregon viser størst udbyttetab, når der sker smitte fra angreb på bladskeuderne til stængel og aks, når disse passerer bladskeuderne.